

Sygnatura akt VI U 383/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Tomasz Korzeń

Protokolant st. sekr. sądowy Anna Kopala

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 czerwca 2018 roku

sprawy z odwołania M. T.

od decyzji z dnia 14 marca 2018 roku, znak: (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.

o przyznanie emerytury

oddala odwołanie.

SSO Tomasz Korzeń

VI U 383/18 UZASADNIENIE

Decyzją z 14.03.2018 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonej M. T. prawa do emerytury.

M. T. odwołała się od tej decyzji. Podała, że domaga się ponownego ustalenia emerytury z uwagi na przepracowanie ponad 30 miesięcy od dnia przyznania świadczenia emerytalnego. Decyzją z 10.04.2008 roku pobierała emeryturę wcześniejszą. Osoby urodzone po dniu 31.12.1948 roku, a przed dniem 1.01.1969 roku, które uzyskały prawo do wcześniejszej emerytury (art. 46 w zw. z art. 29 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) i nie spełniają przesłanek do obliczenia emerytury mieszanej (art. 183 ustawy) mogą ubiegać się o ustalenie na nowo podstawy wymiaru emerytury po uzyskaniu powszechnego wieku emerytalnego na zasadach określonych w art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej, o ile podlegały ubezpieczeniom społecznym przez okres co najmniej 30 miesięcy, jako świadczenie bardziej korzystne niż kwota ustalona w decyzji z 11.03.2013 roku.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o oddalenie odwołania. Podniósł, iż skarżąca nabyła prawo do emerytury wcześniejszej na mocy decyzji z 10.04.2008 roku Decyzją z 21.01.2013 roku ZUS przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury od osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Ubezpieczona nie nabyła prawa do emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, a zatem nie znajduje wobec niej zastosowania przepis art. 53 ust. 1, 3 i 4 ustawy emerytalnej.

Sąd ustalił, co następuje:

M. T. urodziła się (...).

W dniu 3.03.2008 roku wystąpiła z wnioskiem o przyznanie wcześniejszej emerytury.

Decyzją z 10.04.2008 roku nabyła prawo do wcześniejszej emerytury na podstawie art. 29 w zw. z art. 46 ustawy emerytalnej. Do ustalenia wysokości emerytury ZUS przyjął kwotę bazową obowiązującą w dacie przyznania prawa do emerytury tj. w wysokości 2 275,37 zł. Do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek z 10 kolejnych lat kalendarzowych (1988-1997). (...) wyniósł 60,42 %.

Po przyznaniu prawa do emerytury wcześniejszej skarżąca kontynuowała zatrudnienie.

W dniu 7.01.2013 roku ubezpieczona ukończyła 60 rok życia.

Decyzją z 10.01.2013 roku, a więc już po ukończeniu przez skarżącą 60 roku życia, ZUS ponownie ustalił wysokość emerytury skarżącej. Do ustalenia wysokości emerytury przyjął wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia. (...) wyniósł 68,99 %. Do ustalenia wysokości świadczenia (również w części socjalnej) ZUS przyjął aktualną kwotę bazową obowiązującą w dacie zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury tj. kwotę 2 974,69 zł.

W dniu 21.01.2013 roku ubezpieczona wystąpiła z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury. Decyzją z 11.03.2013 roku ZUS przyznał ubezpieczonej prawo do emerytury na podstawie art. 24 ust. 1a pkt 2 ustawy emerytalnej, od 7.01.2013 roku, tj. od dnia osiągnięcia wieku emerytalnego.

W dniu 6.03.2018 roku skarżąca wystąpiła z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury na podstawie art. 53 ust. 3 i 4 ustawy emerytalnej. Wskazała, iż domaga się przyznania emerytury według starych zasad po przepracowaniu co najmniej 30 miesięcy.

Decyzją z 14.03.2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonej prawa do emerytury. Pozwany podał, iż skarżąca nabyła prawo do emerytury w wieku obniżonym, a następnie nabyła prawo do emerytury w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego. Nie jest ona osobą urodzoną przed dniem 1.01.1949 roku, a zatem nie przysługuje jej prawo do emerytury na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej.

dowód: okoliczności bezsporne, a nadto decyzje z 10.01.2013 roku k. 279 tom II akt ZUS i z 14.03.2018 roku k. 6 tom IV akt ZUS.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 53 ustawy z 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2018, poz. 1270; dalej jako ustawa emerytalna), ust 1.: Emerytura wynosi 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych, 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych - z uwzględnieniem art. 55. 2. Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy. 3. Emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. 4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. 5. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio, jeżeli podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru emerytury przyjętej do obliczenia świadczenia przedemerytalnego.

Zgodnie zaś z art. 27 ust. 1 ustawy emerytalnej, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1.01.1949 roku przysługuje emerytura, jeśli spełnili łącznie następujące warunki: 1) osiągnęli wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet, 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS. Ich wiarygodność nie budziła również wątpliwości sądu. Strony nie kwestionowały dokumentów stanowiących podstawę ustaleń faktycznych w sprawie, niemniej jednak wywodziły z niego odmienne skutki prawne.

Ubezpieczona domagała się ustalenia na nowo emerytury po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego, na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej, z uwagi na przepracowanie co najmniej 30 miesięcy od dnia przyznania emerytury.

Z bezspornego stanu faktycznego wynika, że ubezpieczona, po przyznaniu jej decyzją z 10.04.2008 roku wcześniejszej emerytury kontynuowała zatrudnienie i podlegała ubezpieczeniom społecznym. Na kolejne wnioski ubezpieczonej organ rentowy dokonywał przeliczeń emerytury skarżącej kolejnymi decyzjami, biorąc pod uwagę okresy składkowe przypadające po przyznaniu świadczenia. Poza sporem było również, że decyzją z 10.01.2013 roku wydaną już po ukończeniu przez skarżącą powszechnego wieku emerytalnego (w dniu 7.01.2013 roku), ZUS przyznał ubezpieczonej emeryturę w wieku powszechnym. Do ustalenia jej wysokości przyjął wynagrodzenie z całego okresu ubezpieczenia, w tym kwotę bazową obowiązującą w styczniu 2013 roku, a wwpw wyniósł 68,99 %.

Zasada ustanowiona w art. 53 ust. 3 ustawy emerytalnej, jak i jego wyjątek określony w ust. 4 tego przepisu dotyczy obliczania tzw. części socjalnej (art. 58 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej) emerytury z tytułu osiągnięcia wieku powszechnego, kiedy ubezpieczony miał wcześniej ustalone prawo do renty lub emerytury (wcześniejszej lub w obniżonym wieku). Co do zasady więc do części socjalnej emerytury przyjmuje się kwotę bazową, która służyła do obliczenia uprzedniej renty lub emerytury. Powyższe oznacza, że przepis art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej może być stosowany w związku z nabywaniem kolejnego uprawnienia do świadczenia, a nie może stanowić samoistnej podstawy do przeliczenia świadczenia. W tym kontekście warto odnieść się do uchwały Sądu Najwyższego z 10.09.2009 roku (I UZP 6/09, OSNP 2010, nr 5 - 6, poz. 72), w której wyrażono stanowisko, że kwotę bazową obowiązującą w dacie złożenia wniosku o emeryturę przez osobę mającą ustalone prawo do wcześniejszej emerytury, która podlegała co najmniej trzydziści miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowym, uwzględnia się tylko do obliczenia części socjalnej później ustalonej emerytury. Jednocześnie Sąd Najwyższy stwierdził, że art. 53 i art. 110 ustawy emerytalnej, dotyczą niezależnych kwestii i nie pozostają one względem siebie w żadnej relacji. O ile bowiem art. 110 ustawy emerytalnej dotyczy przeliczenia świadczenia już ustalonego, o tyle jej art. 53 tej ustawy odnosi się do ustalenia po raz pierwszy prawa do emerytury, które może być ustalane w okolicznościach wcześniejszego ustalenia prawa do innego świadczenia.

W realiach niniejszej sprawy ubezpieczona domaga się przeliczenia kwoty bazowej w związku z podleganiem co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu po nabyciu prawa do emerytury w wieku powszechnym. Tym samym organ rentowy trafnie uznał, że żądanie to nie może być uwzględnione. Przepisy ustawy emerytalnej nie przewidują możliwości ponownego przeliczenia tego samego świadczenia na zasadach określonych w art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej. Podkreślić należy, że przeliczenie określone w art. 53 ust. 4 w związku z art. 53 ust. 3 ustawy emerytalnej ma charakter jednorazowy. Dotyczy tylko sytuacji, gdy ubezpieczony po nabyciu prawa do renty lub emerytury (wcześniejszej lub w obniżonym wieku), której podstawę wymiaru wskazał jako podstawę wymiaru emerytury z tytułu osiągnięcia wieku powszechnego podlegał przez co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Nie dotyczy to odwołującej, która 30 miesięczny okres podlegania ubezpieczeniom społecznym zdobyła już po nabyciu prawa do emerytury w wieku powszechnym. Przepis art. 53 ust. 3 i 4 ustawy emerytalnej w żaden sposób nie mógł znaleźć zastosowania do przeliczenia nabytej przez wnioskodawcę emerytury w wieku powszechnym. Zatem wbrew twierdzeniom wnioskodawczyni przedstawiona przez nią interpretacja tego przepisu w żaden sposób nie wskazuje na możliwość przeliczenia emerytury wnioskodawczyni uzyskanej w wieku powszechnym, po wykazaniu 30 miesięcy podlegania ubezpieczeniu po dacie jej uzyskania.

Reasumując, skoro ubezpieczona już raz nabyła prawo do emerytury w wieku powszechnym decyzją z 10.01.2013 roku, w której to organ rentowy dokonał przeliczenia należnego jej świadczenia zarówno w części składkowej jak i socjalnej od kwoty bazowej obowiązującej w styczniu 2013 roku, to nie znajduje wobec niej zastosowania przepis art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej, który nie przewiduje możliwości przeliczenia tego samego świadczenia po raz kolejny. Osoba

urodzona po 31.12.1948 roku, a przed 1.01.1969 roku, która uzyskała prawo do wcześniejszej emerytury i nie spełnia przesłanek do obliczenia emerytury mieszanej, może ubiegać się o ustalenie na nowo podstawy wymiaru emerytury po uzyskaniu powszechnego wieku emerytalnego na zasadach określonych w art. 53 ust. 4 ustawy, o ile podlegała ubezpieczeniu społecznemu przez okres co najmniej 30 miesięcy. Skoro więc skarżąca „wykorzystała” przysługujące jej prawo do przeliczenia emerytury na zasadach określonych w art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej po uzyskaniu powszechnego wieku emerytalnego (decyzja z 10.01.2013 roku), to nie przysługuje jej prawo do przeliczenia tego świadczenia po raz kolejny.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 K.p.c. orzekł jak wyroku.

SSO Tomasz Korzeń